Warszawa, dnia 29/09/2026

Wnoszący petycję:

Adresat: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PETYCJA

o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmian prawa dotyczących ochrony wynagrodzenia za pracę oraz nadzoru nad działaniami komorników sądowych

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, niniejszym wnoszę o podjęcie inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do usunięcia luk prawnych oraz wzmocnienia ochrony prawnej pracowników i uczestników postępowań egzekucyjnych w zakresie dysponowania wynagrodzeniem za pracę po zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach **nie wyrażam zgody na publikację moich danych osobowych** w biuletynie informacji publicznej ani w żadnych materiałach związanych z rozpatrywaniem niniejszej petycji.

UZASADNIENIE

Studium przypadku – problem luk prawnych i fikcyjności nadzoru nad egzekucją wynagrodzeń

Opisany poniżej stan faktyczny obnaża systemowe nieprawidłowości oraz brak realnych mechanizmów kontrolnych nad działalnością komorników sądowych w odniesieniu do egzekucji i rozliczania wynagrodzeń pracowniczych.

1. Działania odwetowe i próby mitygacji kontroli

W wyniku ujawnienia nieprawidłowości w rozliczeniach komornika sądowego i skierowania skargi do organu nadzoru, komornik zainicjował wobec mnie postępowanie karne o rzekome zniesławienie, które miało uniemożliwić mu sprawowanie funkcji. Po wieloletnim procesie doszło do umorzenia postępowania na okres próby po uniewinnieniu w pierwszej instancji. Powyższe pokazuje, że obywatele zgłaszający nadużycia ze strony organów egzekucyjnych są narażeni na długotrwałe **represje procesowe**.

2. Ukrywanie dokumentacji i brak rozliczenia środków po zakończeniu egzekucji

Analiza akt egzekucyjnych w sprawie wykazała, że komornik dokonał aktualizacji (zmniejszenia) zajęcia wynagrodzenia. Co istotne:

- Dokument aktualizacji opatrzony jest datą tożsamą z datą faktycznego otrzymania środków w pierwotnej, wyższej wysokości.
- Dokument ten nigdy nie został doręczony dłużnikowi (mi), a przekazano go jedynie pracodawcy z kilka dni po dacie wskazanej na dokumencie.

- W aktach egzekucyjnych **całkowicie brak dowodów na rozliczenie i spłatę długu komornika wobec mnie** (lub potwierdzenia przekazania zajętego wynagrodzenia na rzecz uprawnionego podmiotu).

3. Pozorny charakter nadzoru judykacyjnego i administracyjnego

Po wielomiesięcznych pismach organ nadzoru przekazał jedynie kopie wydruków zleceń z bankowosci internetowej komornika (na kwoty oraz zł), które miały rzekomo dokumentować przelewy na rzecz pracodawcy.

- Sąd pracy w odrębnym procesie prawomocnie zakwestionował te wydruki jako dowód skutecznego przekazania środków pracodawcy. Żeby nie było żadnych wątpliwości też stwierdził przedawnienie (a kopie dokumentów od organu nadzoru nad komornikiem były przekazane do sądu pracy bezzwłocznie).
- Podmiot, który przejął zobowiązania po zlikwidowanym pracodawcy, złożył jednoznaczne pisemne zapewnienie, że żadnych środków z tego tytułu nie otrzymał. Dodatkowo złożył oświadczenie podczas rozprawy, że przeglądał wyciągi i nie było żadnego wpływu od komornika.

Mimo braku podstawowych dowodów księgowych w aktach komorniczych, organ nadzoru uznał działania komornika za prawidłowe, przyjmując założenie, że **„skoro organy nie stwierdziły nieprawidłowości, to żadne nieprawidłowości nie zachodzą". Taka wykładnia tworzy zamknięte koło bezprawia**, w którym brak reakcji organów kontrolnych staje się dowodem na poprawność działań naruszających prawo własności.

WNIOSKI

W świetle powyższego studium przypadku wnoszę o podjęcie przez Ministerstwo prac legislacyjnych lub interwencyjnych zmierzających do:

1. Wprowadzenia bezwzględnego obowiązku dokumentowania w aktach komorniczych pełnej ścieżki finansowej zwrotu lub przekazania środków wyegzekwowanych po zamknięciu postępowania egzekucyjnego.
2. Wzmocnienia odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnoprawnej organów egzekucyjnych za poświadczanie nieprawdy w dokumentach urzędowych oraz brak rozliczenia mienia dłużnika.
3. Zapewnienia realnej, a nie iluzorycznej kontroli prezesów sądów nad prawidłowością rozliczeń finansowych w kancelariach komorniczych.

PROPOZYCJE KONKRETNYCH ZMIAN LEGISLACYJNYCH

Wnoszę o zainicjowanie przez Ministerstwo prac nad nowelizacją m.in. ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach komorniczych poprzez wprowadzenie następujących rozwiązań:

1. ***Bezwzględny obowiązek doręczania dłużnikowi wszelkich korekt zajęć i rozliczeń finansowych***

- *Postulat: Wprowadzenie bezwzględnego wymogu doręczania dłużnikowi – równolegle z wierzycielem i pracodawcą/podmiotem trzecim – każdego dokumentu zmieniającego zakres zajęcia (w tym aktualizacji, ograniczeń czy zwolnień zajęczeń), pod rygorem nieważności danej czynności egzekucyjnej. Uniemożliwi to praktykę tworzenia dokumentów „wstecz" lub przekazywania ich wyłącznie wybranym podmiotom z pominięciem dłużnika.*

2. ***Cyfrowa ścieżka audytu (blockchain / niezbywalny znacznik czasu) dla przelewów komorniczych***
   - *Postulat: Nałożenie na kancelarie komornicze ustawowego obowiązku trwałego i bezpośredniego powiązania w aktach sprawy każdego wydatku/przelewu z realnym, zaksięgowanym dowodem potwierdzającym **faktyczne odebranie środków przez uprawniony podmiot** (np. potwierdzenie salda rachunku bankowego beneficjenta, a nie wyłącznie jednostronny wydruk zlecenia z bankowości internetowej komornika). Zwykły wydruk zlecenia przelewu bez potwierdzenia jego zaksięgowania po stronie odbiorcy nie może stanowić dowodu rozliczenia egzekucji.*
3. ***Jawność i obowiązek archiwizacji pełnej ścieżki zwrotu środków po zakończeniu postępowania***
   - *Postulat: Doprecyzowanie przepisów Kpc w taki sposób, aby komornik po zakończeniu lub umorzeniu postępowania egzekucyjnego miał prawny obowiązek sporządzenia kompletnego, zamykającego rozliczenia finansowego (ze wskazaniem dokładnych dat, kwot i numerów rachunków) doręczanego dłużnikowi. Brak takiego rozliczenia w aktach sprawy w terminie 14 dni od zakończenia egzekucji powinien rodzić domniemanie bezprawnego zatrzymania środków.*
4. ***Obowiązkowe, niezależne audyty losowe kancelarii komorniczych w obszarze rozliczeń poekzekucyjnych***
   - *Postulat: Wzmocnienie nadzoru administracyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości i prezesów sądów poprzez wprowadzenie obowiązku przeprowadzania okresowych, losowych audytów finansowych w kancelariach komorniczych pod kątem prawidłowości rozliczania nadpłat i środków wyegzekwowanych po dacie zamknięcia spraw, w oderwaniu od skarg dłużników (które – jak pokazuje praktyka – są często nieskuteczne ze względu na opór organów nadzorczych).*
5. ***Wprowadzenie odpowiedzialności dyscyplinarnej i regresowej za fikcyjny lub powierzchowny nadzór prezesów sądów***
   - *Postulat: Zmiana przepisów regulujących tryb rozpatrywania skarg i nadzoru judykacyjnego (art. 759 § 2 k.p.c.) poprzez nałożenie na prezesów sądów rejonowych obowiązku merytorycznego badania akt, zakazując powoływania się w odpowiedziach na skargi wyłącznie na oświadczenia komornika. Ignorowanie oczywistych braków dowodowych w aktach komorniczych przez organ nadzoru powinno stanowić przesłankę do odpowiedzialności służbowej.*

PROJEKT ZMIAN LEGISLACYJNYCH

1. Zmiana do ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (dot. doręczania korekt zajęć i rozliczeń)

W art. 886 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Wszelkie postanowienia, zarządzenia, aktualizacje, ograniczenia lub uchylenia zajęcia wynagrodzenia za pracę komornik ma obowiązek doręczyć dłużnikowi, wierzycielowi oraz pracodawcy w tym samym dniu, pod rygorem nieważności czynności zmierzającej do zmiany zakresu egzekucji. Dokumentacja potwierdzająca doręczenie aktualizacji dłużnikowi stanowi obligatoryjną część akt sprawy egzekucyjnej."

2. Zmiana do ustawy o komornikach sądowych (dot. wiążących dowodów przekazania środków i zakazu uznawania samych zleceń)

W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych dodaje się art. 30a w brzmieniu:

*„**Art. 30a.** 1. W przypadku przekazania środków pieniężnych uzyskanych w toku egzekucji lub po jej zakończeniu na rzecz wierzyciela, pracodawcy lub innego podmiotu uprawnionego, komornik ma obowiązek niezwłocznie włączyć do akt sprawy urzędowe potwierdzenie faktycznego uznania rachunku bankowego odbiorcy. 2. Sam jednostronny wydruk zlecenia z bankowości internetowej komornika (polecenie przelewu) nie stanowi dowodu na skuteczne przekazanie środków, o ile nie towarzyszy mu potwierdzenie wpływu środków na rachunek bankowy beneficjenta. 3. Brak w aktach sprawy dowodu, o którym mowa w ust. 1, po upływie 14 dni od dnia wydysponowania środków, rodzi wzruszalne domniemanie bezprawnego zatrzymania mienia przez komornika sądowego."*

3. Zmiana do ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (dot. zamykania rozliczeń po zakończeniu egzekucji)

W art. 816 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Po zakończeniu lub umorzeniu postępowania egzekucyjnego komornik sporządza w terminie 7 dni ostateczne, szczegółowe rozliczenie finansowe obejmujące zestawienie wszystkich wpłat, potrąceń i transferów z podaniem dokładnych dat, kwot oraz numerów rachunków bankowych, na które przekazano środki. Rozliczenie to doręcza się dłużnikowi. Niezsporządzenie rozliczenia lub brak w nim pełnej ścieżki finansowej stanowi podstawę do natychmiastowego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego z urzędu."

4. Zmiana do ustawy o komornikach sądowych (dot. odpowiedzialności organów nadzoru i zakazu opierania się wyłącznie na oświadczeniach komornika)

W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych w dziale dotyczącym nadzoru dodaje się art. 154a w brzmieniu:

*„**Art. 154a.** 1. Organ nadzoru administracyjnego i judykacyjnego, rozpatrując skargę lub wystąpienie uczestnika postępowania dotyczące braku rozliczenia*

środków finansowych, ma obowiązek badać akta sprawy pod kątem fizycznego istnienia dowodów księgowych i bankowych poświadczających obieg środków.
2. Zakazuje się organowi nadzoru opierania rozstrzygnięcia wyłącznie na oświadczeniach lub wyjaśnieniach składanych przez komornika sądowego, jeżeli w aktach sprawy brakuje materialnych dowodów potwierdzających te oświadczenia."